A°. 1809. N°. 254.

KONINKLIJKE COURANT.

Vrijdag den 27sten van Wijnmaand.

HOLLAND.

AMSTERDAM *den* 26 *van Wijnmaand.*

De bekende liefdadigheid onzer landgenooten, slechts eene gelegenheid behoevende, om nieuwe bewijzen optelevere, blijft bij voortduring werkzaam ten behoeve van de ongelukkige weduwe en wezen der vijf lo sen, in den Brielle, kortelings, (*zie koninklijke couranten van den* 21 *en* 26*sten van herfstmaand jl.*, n°. 223 *en* 227,) zoo jammerlijk omgekomen. Behalve de giften van de bekendwording dezes ongeluks af, tot den 15den dezer maand, tot bovengemeld einde ingekomen, mitsgaders eenige mondbehoeften, zijn nog ingezonden, zoo aan gereed geld als papier, geldswaarde hebbende, verscheiden liefdegiften, ten beloope der aanzienlijke som van *f* 617:17:0.

FRANKRYK.

PARYS *den* 21 *van Wijnmaand.*

BEHOEDENDE SENAAT.

Zitting van den 3 *van wijnmaand* 1809.

MIJNE HEEREN!

Z. K. en K. M., met een oog-opslag de tegenwoordige gesteldheid der zaken omvattende, heeft de noodzakelijkheid erkend, om eene ligting van 36,000 man te bevelen.

Zoodanig is de strekking van het ontwerp van het raadsbesluit, hetwelk aan uwe beraadslagingen zal onderworpen worden, en dat de nieuwe ligting over de klassen van opgeschrevenen over de jaren 1806, 1807, 1808, 1809 en 1810 daarstelt.

Uwe wijsheid weet reeds te schatten al het noodzakelijke van dit voorstel. Welhaast zult gij verzekerd zijn, dat het de uitslag eener wijze voorzorg en van de aanhoudende bezorgdheid Uwer Maj. voor de belangen van de natie is.

Welke ook de uitslag der onderhandelingen te Altenburg moge zijn, mijne heeren, alles kondigt aan, dat de Engelschen, van ons grondgebied verjaagd, zich voorstellen, den oorlog in Spanje te verlengen. De talrijke bataillons, welke Uwe Maj. hen in dat koningrijk kan tegenstellen, zullen slechts behoeven voltallig gehouden te worden, om alle de vijandelijke ondernemingen te verijdelen.

Indien de vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk tot stand komt, zoude men niet zonder groote zwarigheden, de dapperen, welke denzelven hebben bevochten, snellijk kunnen vervoeren van de boorden van den Donau tot aan de oevers van de Guadalquivir. Deze bedenking is aan de vaderlijke oplettendheid Uwer Maj. niet ontsnapt, en wij gelooven, dat, na zoo vele luisterrijke pogingen, zij met reden wil, dat de overwinnaars de uitboezemingen van de algemeene erkentenis en bewondering zullen komen ontvangen.

De bedenkingen, mijne heeren, welke ik in uw midden breng, zullen u ontwikkeld worden door de sprekers van den staatsraad, en meer bijzonder, in een verslag van den minister van oorlog, hetwelk Z. M. heeft gewild, dat ul. medegedeeld zoude worden.

De gevraagde ligting is trouwens veel kleiner, dan Z. M. uit de klassen, die dezelve leveren, zoude kunnen trekken, en alle middelen, welke dezelve gemakkelijk zullen kunnen maken, zullen worden gebezigd.

In deze gesteldheid van zaken, haast zich de senaat, zoo als voormaals, de pogingen van onzen doorluchtigen vorst, voor het welzijn en den roem van het fransche volk, te ondersteunen.

Verslag, gedaan aan Z. M. den Keizer en Koning, beschermer des Rijn-verbonds, door Z. E. den minister van oorlog, graaf van Huneburg, *onder dagteekening van den* 15*den van herfstmaand* 1809.

SIRE!

Indien de talrijke overwinningen Uwer Maj. en de onmetelijke voordeelen door zijne legers behaald, zijn, en het werk van deszelfs genie, en het gevolg van de doordachtste krijgskundige ontwerpen, van zijn eigen onvertsaagdheid en den moed van zoo vele dapperen, dan zijn die overwinningen en die voordeelen niet minder te danken aan deszelfs wijze voorzorg. Deze is het, welke aan Uwe Maj. het denkbeeld heeft ingeboezemd, om eerst in het binnenst van het rijk, wat er ook geheuren mogt, de jonge Franschen te verzamelen, achtervolgelijk geroepen, om te dienen, en hen dus bestendig te doen medewerken tot de zekerheid van den staat, terzelfder tijd, dat zij zich in den wapenhandel vormen.

Het kortstondig verzuimen van dit grondbeginsel zoude het keizerrijk in eenig gevaar stellen, en men zoude zich te zeer verlaten op de toekomst, op den schijn van het geluk, dat de hoofdlijke overwinningen aanbieden, wanneer men de depots in het binnenst van Frankrijk van derzelver gewone aanwervingen beroofde, zoodra een gedeelte der jonge lieden, die daartoe behooren, tot de werkelijke legers geroepen was.

Het zal slechts noodig zijn, dat Uwe Maj. een vlugtig oog werpe op den toestand zijner legers, om te weten, dat de ligting, welke ik vermeen, aan Hoogstdenzelven te moeten voorstellen, in dit tijdstip genoegzaam zal zijn.

Meester van Weenen en van meer dan de helft van het grondgebied der oostenrijksche monarchie, staat Uwe Maj. aan het hoofd van het geduchtst leger, dat Frankrijk ooit aan de overzijde van den Rijn gehad heeft; en om een denkbeeld te maken van hetgeen zulk een leger kan ondernemen, heeft men zich maar te herinneren, dat dit leger naauwelijks gevormd was, toen het Oostenrijk, in de velden van Thann, Abensberg en Eckmuhl overwon, zoo dat, het zij de onderhandelingen te Altenburg uitloopen op een vrede, het zij de oorlog voortdure, Uwe Maj. in deszelfs depôts strijdbare mannen genoeg heeft, om zijn leger in Duitschland voltallig te houden.

In louwmaand vervolgde Uwe Maj. in Galicie het engelsch leger; te midden van deze vervolging vernam Uwe Maj., dat het hof van Weenen een' meineed beraamde, en, ofschoon zulk eene gebeurtenis onze voornaamste magt naar Duitschland scheen te roepen, meende echter niet te mijn Uwe Maj., deszelfs oud leger in Spanje te moeten laten, niet, om dat dit geheel leger volstrekt noodig was, ten einde de spaansche muiters ten onder te brengen, maar om aan Engeland de mogelijkheid te benemen, dien opstand, welke zijn werk is, te verlengen. Die mogelijkheid, ziende in het nieuw stelsel, dat zich in Spanje vestigde, de voorspelling van haar eigen ondergang, wanhoopte echter niet, hetzelve omver te werpen, en hare pogingen, bij die gelegenheid, hebben al, wat men voorheen in dergelijke gevallen van haar gezien had, merkelijk overtroffen.

De generaal *Moore* had de helft zijner troepen niet uit Galicie kunnen terug voeren; dan, de onmeetbare verliezen, welke zijn leger geleden had, bragten het engelsch gouvernement niet uit het denkbeeld, een nieuw leger van veertigduizend man naar Lissabon te zenden. Men zag het tot in het midden van Spanje voorttrekken, hereenigende rondom zich de verschillende korpsen der opstandelingen. De boorden van de Alberche en van den Taag zijn getuigen geweest van hunne vlugt en verwarring; want, gedwongen, zich op gene zijde der rivier te werpen, vervolgd met den degen in den rug, hebben zij geheel Spanje ontruimd, en de Portugezen hebben hen in wanorde op hun grondgebied zien wederkeeren.

Ter zelfder tijd verscheen eensklaps een niet minder sterk leger aan den mond der Schelde, met oogmerk, om de werven van Antwerpen te verbranden; doch ook daár zijn onze vijanden beschaamd geworden. Bij hunne aankomst werd Vlissingen voorzien van eene talrijke bezetting; twaalf duizend man keurtroepen, van Saint-Omer vertrokken, onder de bevelen van den generaal senateur *Rampon*, en achthalve brigaden van de reserve, die zich te Boulogne, Leuven en Parys bevonden, begaven zich, te post, naar de bedreigde punten.

Deze troepen waren alleen genoegzaam, om Antwerpen te verdedigen. Deze plaats, gedekt door een goeden wal en buitenwerken, welke Uwe Maj. er sedert vier jaren heeft doen opwerpen, is nog beschermd door deszelfs uitgebreide inundatien; terwijl op den linker-oever der Schelde het fort het Vlaamsche Hoofd, mede door eene inundatie van duizend roeden omringd, de gemeenschap tusschen tusschen Antwerpen en onze plaatsen van het Noorden verzekert.

De expeditie der Engelschen was berekend op de onderstelling, dat Antwerpen slechts eene open stad was; terwijl die plaats niet kan worden bemeesterd, dan na een lang beleg. Behalve de troepen van linie, heeft Uwe Maj., op het eerste teeken, honderd-en-vijftig-duizend nationale garden gereed gezien, om op te trekken, en aan hun hoofd waren de majoors van zijne infanterie, de officieren van de vijfde bataillons en onderofficieren; ook zag men in hunne gelederen vele oude soldaten.

Talrijke detachementen ruiterij van linie waren voorafgegaan door de gendarmerie van Frankrijk. De Engelschen weten niet, dat dit wapen-korps alleen, op het eerst bevel, op welk punt ook, zestig eskadrons kan brengen, bestaande uit mannen, die zestien

jaren gediend hebben, zoo wel beproefd, zoo wel geoefend, en even zoo goed gewapend als die dappere kurassiers, welke, onder de bevelen van Uwe Maj., den roem van de fransche ruiterij zoo hoog verheven hebben.

Even als door tooverij, hebben de schikkingen, door Uwe Maj. bevolen, ter zelfder tijd, op de oevers van de Schelde en te midden der reserven van Ryssel en Maastricht, vier verschillende legers doen verschijnen, onder de bevelen van den maarschalk prins van Ponte-Corvo, de maarschalken en hertogen van Valmy, Conegliano en Istrie.

Deze snelle ontwikkeling van zoo veel magt, en de nationale drift, welke dezelve nog vermeerderde, heeft de vijanden met verstomming geslagen. Hunne onderneming, berekend naar valsche opgaven, is volkomen mislukt.

Europa heeft bewaarheid gezien hetgeen Uwe Maj. reeds te voren berekend had, toen hij zeide, dat onwetendheid en onervarenheid deze expeditie hadden bestuurd, en toen hij, gierig op het fransche bloed, mij gelastte, om alleen verdedigender wijze te blijven handelen; mij schrijvende: » wij zijn gelukkig, de » Engelschen zich te zien zamenhoopen in de moerassen van Zee» land; dat men hen alleen in bedwang houde, en weldra zal » de slechte luchtgesteldheid, de aan dat land bijzonder eigen » koortsen, hun leger vernield hebben."

Gedurende, dat onze troepen verdeeld waren in goede kantonnementen, omstreeks Antwerpen, of in die plaats zelve, had het engelsch leger, gekampeerd in moerassen en van drinkbaar water ontbloot, meer dan een derde van deszelfs soldaten verloren Maar de gemakkelijkheid, waarmede de Engelschen zich ter zee van den eenen kant naar den anderen wendden, kan doen gelooven, dat, al wat den tegenspoed van deze expeditie zal ontkomen zijn, het leger in Portugal zal gaan versterken.

Sire, de verschillende slagvelden, waar uwe wapenen zich roemryk maken, zijn te zeer van elkanderen verwijderd, om, zonder de soldaten bloottestellen, dezelven van den eenen kant naar den anderen te doen trekken, en Uwe Maj., zeer te vreden over de verknochtheid der troepen, welke hij aan de andere zijde van den Donau kommandeert, wil haar de vermoeijenissen van den oorlog in Spanje besparen. De fransche legers aan gene zijde der Pyreneën zijn daarenboven drie honderd bataillons en honderd-en-vijftig eskadrons sterk; weshalve het genoegzaam is, zonder er nieuwe korpsen te zenden, die, welke er zijn, voltallig te houden. Dertig duizend man, te Bayonne verzameld, zullen de middelen daarstellen, om dit doel te bereiken, en de magt, welke de Engelschen mogten doen aanrukken, terug te drijven.

In dezen staat van zaken, heeft het mij toegeschenen, dat het tot de oogmerken van Uwe Maj. behoorde, om de aanwerving te bepalen, die voor dit oogenblik noodig is voor het onmisbaar contingent, om op de binnenlandsche lijsten aantevallen hetgeen het dagelijksch heen en wedertrekken er doet uitgaan; de lijst, die Uwe Maj. onder het oog zal worden gebragt, zal hem doen zien, dat er op de conscriptie van de jaren 1806, 1807, 1808, 1809 en 1810, nog meer dan achtmaal-honderdduizend man overblijven, die mede geloot hebbende, niet tot de legers opgeroepen zijn. Deze ontzaggelijke aanwerving had tegen uwe vijanden op kunnen trekken, indien een voor den staat dreigend gevaar hetzelve die wet opgelegd had. Ik stel aan Uwe Maj. voor, er slechts 36,000 man van opteroepen, en die klasse dan geheel bevrijd te verklaren.

Door dit middel, Sire, zullen uwe legers worden onderhouden in dien geduchten staat, waarin zij zich bevinden; een verbazend getal uwer onderdanen zal voor altoos van de verpligting dezer conscriptie bevrijd zijn. Uwe Maj. zal daarenboven tot zijn beschikking hebben de 250,000 man, welke de klasse van 1811 oplevert; welker oproeping ik Uwe Maj. niet zal voorslaan, ten ware, dat de omstandigheden uwe vredelievende hoop en oogmerken zouden verijdelen.

De legers van Uwe Maj. zijn, zoo wel door hun getal als door hun moed, onzaggelijk. Maar wie kan Frankrijk ontraden zijne magt in evenredigheid te brengen, met die zijner vijanden. Met het geven van zoodanig eenen raad, door de onvoorzigtigste zorgeloosheid ingegeven, zoude men te gelijk moeten vergeten, dat Oostenrijk omtrent 700,000 man op de been had, en dat, om zulk eene reuze magt daartestellen, die mogendheid niet geschroomd had, hare bevolking aan eene volstrekte vernietiging bloot te stellen, en de steun van haar welzijn aantetasten; zoude men ten eenemale moeten vergeten, dat Engeland aan den oorlog op het vaste land heeft deel genomen, door zich op hetzelfde oogenblik met drie onderscheiden legers te vertoonen op de kusten van Napels, van Holland en in Portugal.

De onrust van ijverzuchtige menschen tegen Frankrijk is verdubbeld, om dat zij gevoelen, dat dit oogenblik hare grootheid bestendig maakt. Hunne pogingen zullen magteloos zijn, om dat Frankrijk tot het toppunt van voorspoed en roem heeft kunnen komen, zonder die vernielende opofferingen te doen, door welke deszelfs vijanden bedorven worden. Waarlijk, in weerwil van de achtereenvolgende oproepingen, tot op dit oogenblik aan de onderscheiden klassen der conscrits gedaan, heeft men naauwelijks een vierde gedeelte dier manschap, welke daar aan deel hebben, doen optrekken.

In aanmerking nemende, den toestand Uwer Majs. legers en de gevolgen der engelsche expeditien, kan men dan wel zonder eenige vergenoeging zien, dat Engeland, naar het voorbeeld van Oostenrijk, pogingen doet, geheel onevenredig aan zijne middelen en aan de behoefte van zijne zeemagt? Wat kan het verwachten van deze worsteling op het vaste land, tegen Frankrijk, dat niet tot deszelfs eigen nadeel en schande zal uitloopen?

Sire, het fransche volk zal aan Uwe Maj. verschuldigd zijn, het onwaardeerbaarst geluk en den roem van een' vrede, verkregen zonder eene expeditie ter zee, tegen een' vijand, welke door zijne ligging zich voor allen aanval beveiligd acht. Iedere ernstige poging van den kant der Engelschen, op het vaste land, is een stap nader tot den algemeenen vrede.

De engelsche ministers, die er vóór de leden van het tegenwoordig gouvernement bestonden, en veel bekwamer dan deze waren, hielden zich overtuigd van die waarheid; zij zouden zich wel gewacht hebben, zich in een ongelijken strijd te begeven; zij verloren niet uit het oog, dat men, om een langen oorlog te voeren, het volk, die denzelven moet ondersteunen, weinig behoorde te drukken.

Sedert een jaar heeft de oorlog Engeland meer bloed gekost dan die het sedert het verbreken van den vrede van Amiens, gekost had. Gewikkeld in de gevechten van Spanje en Portugal, waar zijn pligt en belang het verbieden terugtekeeren, zal het dit land het graf zien worden van deszelfs braafste krijgslieden. De smert van hun verlies zal eindelijk den geest van het engelsch volk een regtvaardig afgrijzen inboezemen voor de wreeden, wier eerzucht en dolle haat het woord van *eeuwigen oorlog* hebben durven uitspreken. Zij zal dat volk het verlangen naar den algemeenen vrede inboezemen, welk ieder mensch van gezond verstand, als nabij zijnde, voorspellen kan, indien de Engelschen voortgaan, zich in een' strijd op het vaste land te wikkelen.

Ik ben met eerbied,

S I R E!

Van Uwe Keiz. en Konink. Maj., de zeer onderdanige, zeer verknochte en zeer getrouwe onderdaan.

De minister van oorlog,

(*geteekend*,) graaf VAN HUNEBURG.

Voordragt der redenen van het ontwerp van het raadsbesluit, betrekkelijk het ligten van 36,000 conscrits, uit de klassen van 1806, 1807, 1808, 1809 en 1810, *door den graaf* de Cessac, *spreker van den staats-raad.*

MONSEIGNEUR! SENATEURS!

Ik zal de eer hebben, u het plan mede te deelen van het raadsbesluit, waarvan Z. D. H. de prins aarts-kanselier, en Z. E. de minister van oorlog u de voornaamste schikkingen hebben doen kennen.

Indien Z. D. H. de prins aarts-kanselier en Z. E. de minister van oorlog voor u, met de waardigheid der welsprekendheid en de kracht der rede, niet hadden opgelegd de gronden welke Z. M. den Keizer en Koning bewogen hebben, eene oproeping van 36,000 conscrits te doen, moest ik, senateurs, u aantoonen, dat eene voorzorg, de dochter van het beleid en van eene hooge wijsheid, dat eene hevige, doch redelijke liefde tot den vrede, alleen de oorzaken zijn van de besluiten van Z. Keiz. en K. M. Indedaad, ieder ander vorst, dan *Napoleon de Groote*, die in Spanje zulk eene geschikte magt, om de Engelschen te bevechten en te overwinnen, achtergelaten had; die zich aan het hoofd had bevonden van het schoonste leger, welk ooit de boorden van den Donau aanschouwd hebben; die meester geweest was van de hoofdstad des vijands, en van meer dan de helft zijner schoonste provintien; die eene menigte schitterende overwinningen behaald had, zelfs toen dat leger naauwelijks nog wel vereenigd was; die gezien had, dat zijn volk bijna in massa, doch in orde en met bedaardheid, de wapenen opvatte, om, gedurende zijn afwezendheid, een' vijand terug te drijven, die het grondgebied van zijn rijk had durven bedreigen; ieder ander vorst, zeg ik, had u niet gevraagd, om eene nieuwe magt ter zijner beschikking te stellen, en de eerste veldheer des werelds, de grootste man zijns eeuws, vraagt u dezelve!... Doch daar gij, zoo wel als hij, de verouderde en onverzoenlijke haat van een onzer vijanden kent; daar gij niet onkundig zijt, dat de andere dikwijls eerder zijne driften, dan zijne ware belangen geraadpleegd heeft; daar gij weet, dat het karakter van onzen Keizer voorzorg is; daar gij hem de boorden van den Rijn hebt zien versterken, toen hij zich op die van de Niemen bevond, zult gij met hem van eene gedachte zijn, dat het van belang is, eene nieuwe ligting te doen, en gij zult u beijveren, ter zijner beschikking de conscrits, die hij oproept, te stellen.

Indien er onder u, senateurs, iemand was, die redenen noodig had, verschillende van die reeds aan u voorgelegd zijn, zoude ik hem aantoonen, dat deze ligting aan de klassen van 1806, 1807, 1808, 1809, en 1810, slechts een' last zoude opleggen, dien zij met gemak kunnen dragen en met ijver dragen zullen.

De vijanden van Frankrijk, ziende, dat wij de klassen van 1809 en 1810 geligt hebben, reeds vóór den tijd, waarop zij opgeroepen moesten zijn, hebben zich zeker verbeeld, dat wij toevlugt namen tot dit hulpmiddel, om dat ons geene hulpmiddelen van de vorige jaren meer overbleven.... Hoe groot was niet hunne dwaling! Indien het fransch gouvernement dit ontwerp gevolgd heeft, is het, om dat het noch in de gedachten, noch in het hart van Z. M. konde of mogt opkomen, dat het engelsch gouvernement van voornemen was, Frankrijk een' eeuwigdurenden oorlog aan te doen. En hetgeen evenmin in de gedachten noch in het hart van Z. M. moest opkomen, was, dat het oostenrijksch gouvernement, voor hetwelk de vrede zoo belangrijk, zoo noodig was, dat dat gouvernement, aan hetwelk hij een zoo milden, zoo onverhoopten vrede toegestaan had, op nieuw zich wilde meten met de fransche legers, door *Napoleon den Grooten* bestuurd en door zijne tegenwoordigheid aangevuurd.

Onze Keizer dan, rekenende op een' toekomstigen en langen vrede, had den last des oorlogs over verscheiden klassen willen verdeelen, op dat het voor elk derzelven minder gevoelig zijn

oude. Hij had ook gewild, dat de Franschen, die deze twee klassen uitmaken, en die, volgens zijne berekening, van hun veel van krijgsroem hadden kunnen verstoken zijn, in de gelegenheid waren, dezelve te verwerven.

In zijne regtmatige verwachting te leur gesteld, moest de Keizer hulp zoeken bij dien schat van mannen, dien hij uit voorzigtigheid in reserve gehouden had. Twee malen heeft hij denzelven hulp gevraagd, en twee malen zijn de noodige contingenten met snelheid geleverd.

Onze gematigdheid had onze magt ontveinsd; onze gematigdheid wil nu, dat wij dezelve doen kennen. Laat ons eene voor onze vijanden noodlottige dwaling, en die hen nog noodlottiger zonde kunnen zijn, doen ophouden; wanneer zij onze bronnen wel zullen kennen, zullen zij zeker overtuigd zijn, dat een opregte en vaste vrede de eenige haven, de eenige toevlugt is, waar zij hun heil in vinden kunnen.

Dat zwakke, vreesachtige gouvernementen hunne veiligheid in het ontveinzen van hunne zwakheid of in het uitmeten van hunne magt zoeken. Frankrijk kan en moet aan zijne vrienden en vijanden zijn' waren toestand bekend maken. Deze toestand is wel geschikt, om den eersten meer geestdrift bijtezetten, en om aan de anderen te leeren, dat zij, door de wapenen optevatten, tot hun zeker verderf ijlen.

Ziet hier, senateurs, den waren staat van de magt der conscriptie van Frankrijk, welks juistheid ik u durf waarborgen:

De klasse van 1806 heeft op de lijsten van de conscriptie gebragt 423,000 man.

Deze klasse strekte zich uit over 15 maanden en bestond..... 423,000
Die van 1807 heeft opgeleverd..... 359,000
Die van 1808..... 361,000
Die van 1809..... 362,000
Die van 1810..... 360,000

geheel..... 1,867,000

Op deze klasse heeft men tot heden geligt 520,000 man, te weten:

Over 1806..... 102,500
Over 1807..... 102,500
Over 1808..... 102,500
Over 1809..... 102,500
Over die van 1810..... 110,000

520,000

Er blijven dus nog bij hunne haardsteden, over deze vijf klassen, 1,347,000 man overig.

Z. M. vraagt thans, dat die zelfde klassen een contingent van 36,000 man zullen leveren; zoo dat, na deze ligting, die de laatste wezen moet en zijn zal, er nog voor die vijf klassen zullen overblijven bijna 1,300,000 man. Onder dit getal, ik moet het zeggen, zijn er, aan wien de natuur de genoegzame grootte of de noodige krachten voor den oorlog geweigerd heeft; onder dit getal zijn er, bij welke reglementen van algemeen bestuur, voor het belang der wetenschappen, landbouw, kunsten, eeredienst, koophandel en manufacturen, van den dienst uitgezonderd zijn; ook zijn er, die door raadsbesluiten vrijgesteld zijn, zoodanig zijn alle die genen, welken gehuwd waren vóór het afkondigen van het decreet, dat hen oproep.

Maar dit alles er afgetrokken zijnde, staan er op onze registers nog 466,000 namen van conscrits, die het contingent moeten uitmaken, hetwelk Z. M. vraagt; onder dit getal zullen er nog eenige wezen, die op reforme gesteld, eenige anderen, aan wien vrijstellingen gegeven zullen worden, doch dezen zullen zeer weinig in getal zijn, daar de reformen reeds bepaald en de vrijstellingen gegeven zijn.

Gij hebt gezien, senateurs, dat de klassen van 1806, 1807, 1808, 1809 en 1810, met gemak het geëischte contingent zullen opleveren; er blijft mij dus slechts over, u aantetoonen, dat zij het met ijver zullen doen, en hier voor waarborgt mij het jongste en zoo merkwaardig voorbeeld van Antwerpen.

Gij zijt getuigen geweest van de drift, met welke de Franschen het engelsch leger te gemoet zijn gesneld; gij hebt gezien, hoe die genen, die niet geroepen waren, daarover hun leedwezen hebben betuigd.

De besturen in andere landen zijn genoodzaakt, den ijver aantewakkeren; doch hier zijn zij verpligt geweest, denzelven te doen bedaren; allen wilden uittrekken, om die onverzoenelijke vijanden van Frankrijk te bevechten . . . . Maar zij hebben ons den roem geweigerd, hen te overwinnen.

Overwegingen van een' anderen aard zullen ook medewerken, om deze ligting spoedig en gemakkelijk te doen worden.

Men zal met reden gelooven, dat hoewel deze ligting de klassen van 1811 en 1812 niet bevrijd, haar contingent te leveren, deze contingenten waarschijnlijk zullen verminderen, en niet eerder gevorderd worden, dan na een lang verloop van tijd.

De volstrekte bevrijding der vorige klassen zal sommige gemoederen aandoen; andere zullen aangedaan zijn over de vaderlijke goedheid, met welke Z. M. de wettiglijk voltrokken reformen bevestigt, en, zoo mogelijk, de banden vaster toehaalt, die jonge echtgenooten verbinden.

Maar hetgeen het meest en levendigst aandoen zal, is, de gegronde hoop, dat deze ligting de oostenrijksche onderhandelaars zal dwingen, den vrede, dien men hen voorslaat, te teekenen. Het is nog de hoop van de Engelschen, te Antwerpen vernederd, in Spanje overwonnen, afgemat door ziekten, uitgeput door hunne pogingen, verdeeld in hunne begrippen, wel onderrigt van onze eensgezindheid van gevoelen en wenschen, eindelijk te zien vragen eenen vrede, die ons zonder twijfel noodzakelijk, maar voor hun onmisbaar, is, om dat hun bestaan misschien daarvan afhangt.

Al bestonden zelfs alle deze redenen niet, dan zou echter deze ligting met snelheid en ijver geschieden. Zoo dikwijls als de senaat voor de Franschen de loopbaan der roem zal openen; zoo dikwijls als zij dezelve zal oproepen, om het vaderland te verdedigen; zoo dikwijls als zij hen zal uitnoodigen, *Napoleon den Grooten* te volgen, dat is, om de overwinning te gemoet te gaan; zoo dikwijls zal men hen uwe besluiten zien ten uitvoer brengen, met dien ijver en snelheid, die de Franschen alleen bij hunne gehoorzaamheid weten te voegen.

Verslag, aan den senaat gedaan, door den graaf de Lacépède, *in naam eener bijzondere commissie, waarbij gevoegd zijn de senateurs* Laplace, Sémonville, Garnier *en* d'Harville, *wegens het ontwerp van Z. E. den minister van oorlog, betrekkelijk de ligting van* 36,000 *conscrits.*

Monseigneur! Senateurs!

Gij hebt aan uwe bijzondere commissie het ontwerp van raadsbesluit, dat u den 3den dezer voorgedragen is, het verslag van den minister van oorlog en het verslag van de sprekers des staatsraads, gezonden.

De prins, die in deze zitting voorzit, senateurs, de minister van oorlog, en de ministers, sprekers van den staatsraad, hebben de gewigtige redenen van dit raads-besluit bloot gelegd. Zij hebben de buitengewone gebeurtenissen geschetst, welke zich sedert eenige maanden opgevolgd hebben. De groote belangen van het rijk zijn in uwe tegenwoordigheid overwogen. Deze belangen zijn verbonden met het lot van Europa, of veeleer, met dat der wereld. Indedaad, senateurs, welk tijdstip, waarin wij ons bevinden!

Wij naderen den vrede op het vaste land, welligt zelfs dien algemeenen vrede, welken de Keizer zoo duurzaam wil doen zijn, en die zulk een opmerkenswaardig tijdstip in de reeks der eeuwen zal uitmaken. En zoo wij ons nogtans, in gedachte, in het nageslacht verplaatsen, en wij overdenken, wat er, sedert de opening van dezen gedenkwaardigen veldtogt, voorgevallen is, welke onderwerpen van bewondering en diepe opmerkingen zullen wij dan niet voor oogen hebben!

Oostenrijk, eene dier buitengewone pogingen doende, die de gedaante der wereld veranderen, of het verlies van den staat na zich sleepen, welke dezelve heeft durven beproeven, brengt zijne gansche bevolking in beweging, verzamelt zeven-maal-honderd-duizend man onder zijne vanen, en werpt die in alle rigtingen, als om het aardrijk te verzwelgen. Drie engelsche legers vertoonen zich op de kusten van Napels, landen in een gedeelte van Holland, of dringen in het binnenst van Spanje door. *Napoleon*, als het ware, slechts de voorhoeden zijner legers bij zich hebbende, zegeviert in de velden van Thann, Abendsberg en Eckmühl. Weenen, Presburg, meer dan de helft der oostenrijksche alleenheersching, alle de havens en kusten, door middel van welken het met deszelfs bondgenoot gemeenschap zou hebben kunnen houden, zijn veroverd, bezet, onderworpen en vreedzaam. De decreten, door welken de Keizer zijne uitgebreide staten regeert, zijn gedagteekend uit datzelfde paleis, waarin Frankrijks ondergang zoo dikwerf gesmeed werd. De waters van den Donau stroomen onder bruggen, op 's Keizers stem gebouwd of hersteld, en verdedigd door wallen, met de zegeteekenen van Essling en Wagram prijkende. De Franschen, zegevierende aan den Taag, en op de Alberche, verzamelen duizende gekwetsten, aan hunne edelmoedigheid aanbevolen door die engelsche krijgsbenden, die in de verwarring ontsnappen, Spanje overhaast ontruimen, naar de bergen van Portugal vlugten, en het lot van die genen hunner landgenooten te binnen brengen, welke men de voorleden winter, door Asturien en Gallicie, voor de keizerlijke adelaren heeft zien heenvlieden, en niet dan op de golven eene wijkplaats vinden. Antwerpen stelt den britschen inval, deszelfs wallen, deszelfs forten, deszelfs onder water gezette velden, deszelfs dreigende vuurmonden tegen. Vier legers, aangevoerd door vier roemruchtige maarschalken, stellen eensklaps aan den verwonderden vijand tegen die legioenen nationale garden, met de fransche snelheid, aangerukt, op den naam van het vaderland en van *Napoleons* die gendarmerie, zoo waardig, met onze geduchte kurassiers te wedijveren, en die dapperen, sedert lang naar hunne haardsteden terug gekeerd, doch welke, zich met hoogmoed de eer te binnen brengende, die zij gehad hebben, onder den grootsten der veldheeren zoo dikwerf te overwinnen, van verlangen branden, om het edel eereteeken, waar mede zijne magtige hand hunne lidteekenen bedekt heeft, te midden der gevechten te vertoonen. Een giftige dampkring bestrijdt, in Zeeland, de onthutste Engelschen, treft hen met dood en vervolgt hen op hunne schepen; en deze schepen, waarop zij gekomen zijn, om zoo groote vooruitzigten te verwezenlijken, voeren niets naar de britsche stranden terug, dan gekwetsten, zieken en stervenden. Het zwaard des oorlogs bereikt de kinderen van Albion, doet hunne beguicheling verdwijnen en toont hen den afgrond, waarin hun bestuur hen wegsleept; en door eene treffende tegenstelling tusschen het Frankrijk van het negende jaar der negentiende eeuw, en het Frankrijk van het negende jaar der achttiende, zweeft de adelaar van *Napoleon* overwinnend boven Europa, van de boorden des Wijssels af, tot aan gene zijde van die des Taags.

Zie daar, senateurs, het geen de genie des Keizers heeft gewrocht; zie daar hetgeen zijne hooge voorzorg hem inboezemt.

Hij heeft zoo vele wonderen niet te wege gebragt, dan om

dien vrede te veroveren, welke onze vijanden, sints zoo langen tijd, Frankrijk en Europa weigeren.

Zijne liefde voor zijn volk laat hem niet toe, eenig voorbehoedmiddel te verzuimen, ten einde die roemrijke verovering te voltooijen.

Het leger, onder zijne bevelen vereenigd, is, zonder twijfel, van alle, welke Frankrijk aan gene zijde des Rijns heeft overgebragt, het talrijkste, het schoonste en zijns doorluchtigen opperhoofds het meest waardige. Zonder twijfel zullen de verschillende krijgs-depôts, die in het binnenste des rijks zijn aangelegd, al de manschap kunnen leveren, welke dat groot keizerlijk leger nog zoude kunnen vereischen; maar deze depôts der verschillende regimenten moeten niet ophouden dagelijks nieuwe ligtingen te ontvangen, welke hen toestaan, de werkelijke legers gemakkelijk voltallig te houden. De jonge Franschen moeten daarheen worden opgeroepen, alvorens het oogenblik nadert, dat hun moed over de grenzen konde noodig zijn, opdat zij alzoo den tijd hebben, zich in die schoolen, door gedurige oefeningen, voor de krijgsmanoeuvres bekwaam te maken; zich aan de vermoeijenissen des oorlogs te gewennen, en om zich, zonder gevaar voor hunne gezondheid, eene voor hen zoo nieuwe leefwijze eigen te maken. Het gouvernement moet eene genoegzaam groote magt ter zijner beschikking hebben, om met nadruk de nieuwe aanvallen, die de vijand zoude kunnen ondernemen, afteweeren, opdat niet die legers, welke 300 uren van hunne hoofdstad af, en op 600 uren afstands van elkanderen, zegepralen, van hunne voorspoedige ondernemingen afgehouden worden.

Merkt op, senateurs, hoe deze raadgevingen van eene voorzorg, aan welke niets ontsnapt, behooren te worden opgevolgd, om aan de vaderlijke oogmerken van den Keizer te voldoen.

De jonge Franschen, welke hij bij het raadsbesluit, dat u voorgesteld is, oproept, zullen vooreerst niet bestemd zijn, dan om de binnenlandsche lijsten aantevullen.

Al de conscrits der klassen, bij het raadsbesluit bepaald, die getrouwd mogten zijn, zullen bij hun jong geslacht blijven.

Zij, die reeds wettiglijk op reforme gesteld zijn, zullen geen deel van het gevraagd contingent uitmaken.

Het bestuur heeft niet meer dan 36,000 man noodig.

Dit getal wordt ingedeeld in vijf klassen.

De conscrits van deze vijf klassen, welke niet onder deze 36,000 begrepen zijn, zullen geen gedeelte meer uitmaken van eene lijst van conscriptie, en kunnen zich zonder eenige ongerustheid overgeven aan de ondernemingen, die met hunne belangen overeenstemmen.

En om over de groote meerderheid van het getal van deze geheel vrijgestelde jonge lieden te oordeelen, boven dat van 36,000, die de krijgskundige loopbaan moeten intreden, welke altijd voor Franschen zoo veel aanvalligs had, en hun zoo veel roem verworven heeft, brengt u, senateurs, dat opmerkenswaardig tafereel te binnen, welk de minister staataraad van de magt onzes vaderlands heeft gegeven.

Welke magt! Welk rijk! En welke gevolgen moet men niet verwachten van deze geduchte magt, wanneer men dezelve in beweging ziet gebragt door de uitgestrektste genie, door dien geen, welke met een doordringend oog in het ontzaggelijk geheel, waar van hij de wonderbaarlijke werking daarstelt, bestuurt en onderhoudt, de kleinste der ontelbare springveren, die daartoe moeten medewerken, ontdekt; aan wien geene omstandigheid ontgaat, noch in het voorledene, noch in het toekomende, en die, naar mate zulks met zijne ondoordringbare ontwerpen overeenstemt, den tijd, de menschen, en de plaatsen uitkiest; zoo verwonderenswaardig wanneer hij, met een onverstoorbaar geduld, het door hem bestemd oogenblik afwacht, als wanneer hij, met de snelheid des bliksems, al het geen uitvoert, wat hij ontworpen heeft.

Dat onze vijanden dan, op het gezigt van zoo veel magt, van hunne onbezonnen ontwerpen afzien, en dat zij weten, dat geene hinderpaal *Napoleon* zal beletten, tot dat zoo zeer gewenscht oogenblik te geraken, waarin hij in den vrede, dien hij aan Europa zal geschonken hebben, de belooning zal vinden voor alles, wat hij voor den roem en den voorspoed des franschen volks gedaan zal hebben.

Uwe commissie heeft mij eenparig belast, u voortestellen, senateurs, het ontwerp van raads-besluit, dat u voorgedragen is, aantenemen.

(*Moniteur van den 20 van wijnm.*)

PARYS *den* 22 *van Wijnmaand.*

Men verzekert, dat de Keizer den 15den, des ochtends, Schönbrunn zoude hebben verlaten, om naar Frankrijk terug te keeren. Anderen zeggen, dat Z. M., den 15den, des avonds, na het spectakel, of den 16den, des ochtends, vertrokken moest zijn. Men zegt, dat hij zich een' dag te Munchen en een' dag te Stuttgard, of wel te Ludwigsburg zal ophouden. De tijdingen uit Wurtenberg brengen mede, dat alles te Ludwigsburg gereed is, om Z. M. Keizer *Napoleon* aldaar te ontvangen.

(*Gazette de france van den 22 van wijnm.*)

ANTWERPEN *den 24 van Wijnmaand.*

Eene telegrafische depêche, gister alhier ontvangen, meldt, dat Z. M. de Keizer reeds op Fontainebleau aangekomen is.

(*Dordrechtsche courant van den 26 van wijnm.*)

PUBLIEKE FONDSEN.

Den 21sten van wijnm. 1809 waren, op de beurs van Parys, de prijzen der publieke fondsen als volgt: 5 pCt. gecons., interest doende met herfstm. 1809, 79 fr. 25 c. *Idem*, interest doende met 22 van wijnm. 1810, 76 fr. 80 c. Aktien van de fransche bank, interest doende met hooim. 1255 fr. 0 c.

De beursprijs van diversche effecten was, op woensdag den 25sten van maand 1809, te Amsterdam, als volgt:

HOLLAND.

Oude obligatien	2½ pCt.	31 à 32	3o jarige renten 1808	5 pCt.	78
Recepissen gefore. negotiatie 1794	2½ —	33 à 33⅛	10 jarige dito 1804	5 —	3o
Dito vrijwillige negotiatie 1797	5 —	59½ à 59¾	Nat. schuldbrieven	2½ —	3o
Dito negotiatie 1804	5½ —	65¼ à 66	Nat. schuldbrieven	3 —	3o
Obligatien negotiatie 40 mill. 1807	6 —	100 à 100¼	Dito losrenten	2½ —	3o
Dito negoc. van 20 millioen 1809	6 —	96¼ à 96½	—— dito	3 —	3o
Certific. negotiatie van 30 millioen 1808	7 —	83 à 83¼	—— —— 1794	3½ —	42
			—— —— 1801	3½ —	42
			—— domeinen	4 —	76
			—— dito 1802	5 —	60
			Bat. rescript, loosbaar na den vrede	4 —	51

AMERIKAANSCHE FONDSEN.

Bij *Swadnitski*, van 1787	6 pCt.	210 à 212	Bij *Idem*, van den 1sten van slagtm. 1791	4½ pCt.	59½
Bij *van Staphorst*, van 1789	6 —	199 à 203	Bij *Idem*, van den 1sten van zomerm. 1792	4½ —	59½
Bij *Crommelin*	6 —	150 à 151	Bij *Hope en comp.*, C. 8.	5½ —	10
Bij *van Staphorst*, van den 1sten van louwm. 1791	6 —	79¼ à 79½	Bij *van Staphorst*, C. S.	5½ —	10
Bij *Idem*, van den 1sten van grasm. 1791	5½ —	72 à 72½	CERTIFICATEN *van* OKTORM.		
Bij *Idem*, van den 1sten van hooim. 1791	5½ —	70½ à 71¼	Bij *van Staphorst*, C. 8.	5 pCt.	57½

DENEMARKEN.

Op de kroon, bij *Finman*	4 pCt.	92 à 93	Op de tollen, bij *Idem*	4 pCt	84
Op de bank, bij *Dull*	4 —	94 à 95	Aziatische comp., bij *Idem*	5 —	90

SPANJE.

Bij *Echenique*	5½ pCt.	44½ à 45½	Bij *Hope en comp.*, van 1807	5½ pCt.	66
Bij *Hope en comp.*, van 1805	5½ —	74 à 76			

OOSTENRIJKSCH-KEIZERLIJKE.

Op de weenerbank, bij *Goll en comp.*	5 pCt.	36 à 38	Dito, bij *Idem*	4 pCt.	32
Dito, bij *Idem*	4½ —	32 à 33	Certificaten, bij dito	5 —	50

RUSLAND, bij *Hope en comp.*	5 pCt.	83 à 83½	SAXEN, bij *Braunberg*	5 pCt.	101 à
PORTUGAL, bij dito	5 —	98½ à 99	FRANSCHE FONDSEN	5 —	80½
NAPELS, bij dito	—	92 à 93	CERTIFICATEN *van* DITO, bij *wich en Voombergh, van maal en Hagendoorn*, en *Isem Borski*	5 pCt.	80½
ZWEDEN, bij *Hogguer en Hasselgreen*	5 —	85 à 85⅝			

ZEETIJDING.

Den 24sten van wijnmaand, te Amsterdam niets aangekomen.

Den 25sten, aangekomen *Wopke Reinkes*, Jösina, van Fahrsund.

Den 25sten, in Texel niets voorgevallen; de wind Z. W. en W.

Den 24sten, in 't Vlie binnengekomen *J. Gerdes*, de jonge Corne en *M. J. Kroon*, Eendragt, beide van Fahrsund, en *J. Gerrits*, de Margaretha, van Teneriffe; na posttijd 3 schepen, de namen onbeke niets uitgezeild; de wind Z. O.

Den 23sten, op Westerschelling niets voorgevallen; de wind Z.

Den 23 en 24sten, te Helvoet niets voorgevallen; de wind Z. O. en

Den 23 en 24sten, te Brielle niets voorgevallen.

MINISTERIE van den WATERSTAAT.

*** De minister van den waterstaat zal, door den inspecteur-generaal *Blanken Jz.*, met de adsistentie der daarbij belanghebbende dijks-kollegi onder deszelfs nadere approbatie, op zaturdag den 28sten van wijnmaand 180 des middags ten 12 uren, te Gorinchem, in den Doele, in het openba doen aanbesteden:

1°. Het graven en voorbereiden van vier nieuwe kapitale overlaten, z door de Dalemsche Lensel, als Neder-Waaldijken, tusschen Dalem en Vuure

2°. Het geheel slechten, gelijks het maaiveld, zoo van een groot gede oude contre-escarpe of enveloppe, als van een hooge dwarskade ove Wijdschild.

3°. Het kanaalsgewijze verlagen of vergraven van de hooge gedeeltens van het gemeld Wijdschild, langs de Neder-Waal of Merwede, tusschen Dalem en Gorinchem.

De bestekken zullen vier à vijf dagen voor de besteding ter lezing liggen in de respective herbergen en regthuizen, zoo in de steden Thiel en Buuren als in de dorpen ter wederzijde van de rivier de Linge, met Leerdam en Asperen ingesloten, en voorts, te Vuuren, Dalem, Woudrichem, Werkendam, Hardinxveld, Giesendam, Sliedrecht, Papendrecht en Strijen; als mede te Gorinchem, in den doele, en bij *van Dongen*, aan de waterpoort te Dordrecht, in bellevue; te Utrecht, bij *van Raay*, buiten tollestee poort; te Vianen, in de roos; te Culemborg, in het veerhuis en in den t last, en te Vreeswijk, in den domstoren.

Terwijl vóór de besteding, door den landmeter en opzigters van den w terstaat, behoorlijke aanwijzing *in loco* zal worden gedaan.

*** De minister van den waterstaat van het koningrijk Holland zal, onde deszelfs nadere approbatie, door den inspecteur in het 10de district v 's rijks waterstaat, *A. Blanken Jansz.*, op zaturdag den 11den van slagtm maand 1809, des morgens ten elf uren, in den gouden leeuw, te Brielle doen aanbesteden:

1°. Het zesjarig onderhoud van de nieuwe krib, mitsgaders het pate zeehoofd, met al het geen aan deze 's rijks zeewerken behoord, gelegen voor den ouden hoornschen zeedijk, in den lande van Voorne.

11°. Het zesjarig onderhoud van den zwartenwaalschen zeedijk, van dem zoogenaamden mosterdijk af, tot aan het dorp Zwartewaal.

De bestekken zullen acht dagen te voren, in voormoemde logement, en verder te Hardinxveld, in de drie snoeken; te Papendrecht, Sliedrecht en Giesendam, in de respective regthuizen: en te Dordrecht in bellevue, ter lezing liggen; en nadere onderrigting te bekomen zijn, bij den inspecteur voornoemd, te Gouda; en den overopzigter *C. Verheij*, of den landmeter *B. J. Verheij*, te Brielle, die, des begeerende, locale aanwijzing zullen doen.

BIJ HET BUREAU DER KONINKRIJKE COURANT, te Amsterdam.